

Principaftale for Odense Letbane

Staten, Odense Kommune og Region Syddanmark og er enige om at styrke den kollektive trafik med etablering af Odense Letbane. Odense Letbane vil sikre sammenhængen på tværs af de mange planlagte byudviklingsprojekter i Odense og vil gøre det lettere for pendlere at nå destinationer i Odense med kollektiv trafik.

Den samlede strækning for Odense Letbane bliver på 14,4 km, og letbanen vil bl.a. betjene Odense Banegårdscener, Rosengårdsceneret, Syddansk universitet, Nyt Odense Universitetshospital og Hjalles Station. Letbanen forventes at kunne åbne i 2020, hvor Nyt Odense Universitetshospital skal stå færdigt og vil dermed forbinde bolig- og erhvervsområder, uddannelse, forskning og kultur.

Odense Letbane planlægges anlagt som beskrevet i Odense Kommunes udredningsrapport fra juni 2013 dog med anvendelse af traditionel kørestrøm på hele strækningen og ballasteret spor på i alt 7 km af de samlede 14,4 km. Linjeføringen er vedlagt som bilag 1.

Økonomi

Alle beløb i nærværende aftale er angivet i 2014-priser. Statens bidrag optages på Finansloven og prisopregnes årligt i forbindelse med udarbejdelse af finanslovsforslaget. Statens, Odense Kommunes og Region Syddanmarks bidrag opregnes med forudsætningsindekset for anlæg på finanslovsforslaget.

Det samlede anlægsoverslag for Odense Letbane er 2.326 mio. kr. (inkl. korrektionsreserver)¹. Hertil kommer driftsrelaterede anlægsomkostninger på 656 mio. kr. (inkl. 10 pct. korrektionsreserve), som afholdes af Odense Kommune.

Driftsrelaterede anlæg, som alene betales af Odense Kommune, herunder Park & Ride anlæg og kontrol og vedligeholdelsescenter, er en integreret del af Odense Letbane og håndteres efter samme principper som de øvrige dele af letbaneprojektet.

Staten, Odense Kommune og Region Syddanmark er med nærværende principaftale enige om, at Odense Kommune er ansvarlig for etableringen af Odense Letbane. Transportministeriet vil i efteråret 2014 fremsætte lovforslag om Odense Letbane. Odense Kommune står for stiftelsen af et særskilt letbaneselskab med en professionel bestyrelse. Letbaneselskabet vil være ejet af Odense Kommune og vil stå for administration, projekterings- og udbudsopgaver samt anlæg af letbanen.

Letbaneselskabets hovedopgaver er følgende:

- Etablering af nyt dobbeltsporet letbanetracé fra Tarup til Hjalles – herunder samtlige arealerhvervelser og ledningsomlægninger
- Etablering af standsningssteder, el, styring og overvågning,
- Etablering af fjernstyrings-, overvågnings- og infosystem for hele letbanen
- Indkøb af tog

¹ Der er alene afsat 30 % korrektionstillæg på det kommunale og statslige bidrag til letbanen.

- Etablering af kontrol- og vedligeholdscenter, samt Park & Ride-anlæg
- Drifts af bygherreorganisation

Statens og Region Syddanmarks bidrag er alene tilskud til anlæg af letbanen, som ejes og drives af et selskab ejet af Odense Kommune

Staten bevilger 1.108 mio. kr. inkl. allerede afholdte udgifter til forundersøgelse og VVM (inkl. 30 % korrektionsreserve), mens Region Syddanmark bevilliger 100 mio. kr. til Letbaneselskabet. Statens tilskud gives under forudsætning af at nærværende projekt gennemføres og at der ikke sker væsentlige ændringer af projektets funktionalitet uden forudgående godkendelse.

Af nedenstående tabel fremgår den foreløbige afløbsprofil og betalingsplan for Odense Letbane frem mod den planlagte idriftsættelse i 2020.

Tabel 1: Bidrag til Odense Letbane (mio. kr., 2014-priser)*

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	I alt
Basisoverslag (inkl. korrektionsreserver)	81	114	218	309	377	244	219	278	1614
Region Syddanmark**							50	50	100
Staten (ekskl. reserver)	19		46	89	165	138	139	219	655
Statens 10 pct. projektreserve			5	10	20	14	14	22	85
Statens 20 pct. korrektionsreserve			9	20	39	28	28	44	188
Statsligt bidrag i alt	19		60	129	254	180	181	285	1108
Odense kommune (ekskl. reserver)	42	114	172	208	182	108	30	7	850
Odense Kommune (inkl. 30 pct. korrektionsreserver)	55	148	224	268	237	138	39	9	1118
Samlede anlægsudgifter (inkl. reserver)**	74	148	284	397	491	318	270	344	2321
Driftsrelaterede anlægsudgifter (inkl. 10 % korrektionsreserver)***			4	207	29	118	234	71	664
Anlægsudgifter og driftsrelaterede anlægsudgifter i alt (inkl. reserver)**	74	148	288	604	511	434	504	419	2982

*Afrundede tal; **Der er alene afsat 30 pct. korrektionsreserve for det statslige (fra 2014) og kommunale bidrag af anlægsudgifterne;

***Driftsrelaterede anlægsudgifter afholdes af Odense Kommune.

Staten og Odense Kommune afsætter en korrektionsreserve på 30 pct. af det statslige og kommunale bidrag. Regionens bidrag er et engangsbidrag på 100 mio. kr. uden korrektionsreserve.

Kommunens korrektionsreserver samt de 10 pct. af statens samlede korrektionsreserve på 30 pct. forudsættes overført til selskabet sammen med bidrag til finansiering af anlægsomkostningerne. Korrektionsreserven vil budgetmæssigt være bundet, således at træk på denne reserve kun vil kunne ske i samme forhold som parternes bidragsandel og kun efter forelæggelse for bidragsyderne, det vil sige staten og kommunen. Forelæggelsen skal foretages, så snart letbaneselskabet forventer, at basisoverslaget i alt vil blive overskredet. Statens godkendelse af træk på 10 pct. reserven foretages af Transportministeriet.

De resterende 20 pct. af statens 30 pct. korrektionsreserve indskydes i en central anlægsreserve. Træk fra denne reserve vil kunne ske efter samme principper, som gælder for de i selskabet indskudte reserver. Statens godkendelse af træk på den centrale reserve foretages af Transportministeriet og Finansministeriet.

Når de samlede anlægsomkostninger er endeligt opgjort, vil et eventuelt mindreforbrug i forhold til basisoverslaget blive tilbagebetalt til staten, kommunen og regionen i samme forhold som deres respektive tilskud. Såfremt der er trukket på korrektionsreserven, vil den uforbrugte del af reserverne blive tilbagebetalt til staten og kommunen i samme forhold som deres respektive tilskud og indskudte korrektionsreserve.

Såfremt projektet fordyres ud over de afsatte reserver, er staten, Odense Kommune og Region Syddanmark enige om at drøfte håndtering af merudgifterne herunder om nødvendigt at tilpasse projektets omfang f.eks. ved:

- At udskyde dele af strækningen til en senere etape 2 (f.eks. mellem Odense Banegårds Center og Tarup Centret).
- At reducere antallet af stationer der etableres, og antallet af stationer der forberedes for.

Ved detailprojekteringen udarbejdes endvidere et optimeringskatalog, som reducerer risici for, at projektet overskrider de økonomiske rammer.

Staten og Region Syddanmark bidrager alene til anlægget af letbanen og udgifter til drift er derfor disse uvedkommende.

Drift og driftsrelaterede udgifter afholdes af Odense Kommune, herunder indkøb af materiel, etablering af drifts- og vedligeholdelsescenter, Park & Ride anlæg, prøvedrift m.v.

Tilkøb betales af den eller de parter, der ønsker at foretage tilkøbet. Ved tilkøb forstås udgifter til anlægget, som ikke er nødvendige, og som parterne har mulighed for at tilvælge i forbindelse med etableringen af Odense Letbane uden at dette i øvrigt medfører væsentlige tidsmæssige eller økonomiske konsekvenser for anlægget. Tilkøb skal godkendes af aftalens øvrige parter. Det samme gælder ændringer, som har afgørende betydning for projektets økonomi og/eller trafikale effekter, f.eks. ændring af: linjeføring, antallet af stationer, stationsplacering, sportype mv.

Det forudsættes, at der ikke etableres et nyt trafikselskab, jf. lov om trafikselskaber, i forbindelse med idriftsættelse af Odense Letbane.

Låneadgang m.v.

Økonomi- og Indenrigsministeriet er indstillet på, at Odense Kommune kan lånefinansiere op til 85 pct. af kommunens anlægsudgifter, hvilket indebærer, at kommunen vil skulle egenfinansiere minimum 15 pct.

Økonomi- og Indenrigsministeriet er samtidig indstillet på, at Region Syddanmark kan lånefinansiere op til 80 pct. af regionens anlægsudgifter, hvilket indebærer, at regionen vil skulle egenfinansiere minimum 20 pct. Økonomi- og Indenrigsministeriet er endvidere indstillet på at give Odense Kommune og Region Syddanmark adgang til at optage lån med en løbetid på op til 30 år uden mulighed for afdragsfrihed. Lånene kan optages efterhånden, som behovet opstår med henblik på at minimere låneomkostningerne.

Lån til reinvesteringer i anlæg optages senere end lån til anlægsinvesteringer ved etablering af letbanen. Betalingsprofilen er forudsat således, at de enkelte lån uden mulighed for afdragsfrihed skal tilbagebetales senest 30 år efter optagelsestidspunkt.

Låntagning kan udelukkende anvendes til finansiering af anlægsudgifter, dvs. til anlægsinvesteringer og reinvesteringer i anlæg. Der kan ikke lånes til driftsudgifter og almindeligt vedligehold. For en sontring

mellem drifts- og anlægsudgifter henvises til afsnit 2.2 i henholdsvis "Budget- og regnskabssystem for kommuner" og "Budget- og regnskabssystem for regioner".

Vilkårene for låntagning skal i øvrigt følge Økonomi- og Indenrigsministeriets lånebekendtgørelser. Dispensation herfra forudsætter en konkret ansøgning til ministeriet.

Efter reglerne i Økonomi- og Indenrigsministeriets lånebekendtgørelser henregnes den del af lån optaget af selskaber med kommunal eller regional deltagelse, som kan henføres til kommunen og regionen, til kommunens og regionens låntagning.

En kommunal og regional låntagning eller hæftelse for andele af lån optaget af et selskab kræver således enten ledig låneramme eller lånedispensation fra ministeriet.

Økonomi- og Indenrigsministeriet er i den forbindelse indstillet på at give:

- Odense Kommune dispensation til deponeringsfritagelse, således at lån optaget af et letbaneselskab - med evt. kommunal garanti - ikke henregnes til Odense Kommunes låntagning.
- Region Syddanmark dispensation til at optage lån.

Region Syddanmarks anlægstilskud til letbanen kan ydes uden at belaste det regionale anlægsloft.

Egenfinansieringen fra Odense Kommune til anlæg af letbanen gives i form af indskud i et letbaneselskab og påvirker dermed ikke det kommunale anlægsloft.

Projektopfølgning

For at sikre en klar adskillelse af Letbaneselskabets og Odense kommunes økonomi overføres statens og regionens bidrag direkte til Letbaneselskabet, som ejes af Odense Kommune.

Parterne er enige om, at staten og Region Syddanmark ikke deltager i selve Letbaneselskabet.

Staten og kommunen fastlægger rammerne for, hvor stor en andel af den samlede bevilling, der kan anvendes til forberedende arbejder, inden udbuddet af anlægsarbejdet afsluttes.

I en situation, hvor projektet opgives, vil evt. overskudslikviditet, som er indskudt i projektet og endnu ikke forbrugt, blive fordelt blandt staten, Odense Kommune og Region Syddanmark afhængig af størrelsen af de enkelte parters indskud.

Parterne er enige om, at staten, Odense Kommune og Region Syddanmark skal godkende:

- Udbudsmaterialet (1. milepæl)
- Tildeling af kontrakt (2. milepæl)
- Større ændringer af projektet

Hjemler

For at kunne gennemføre Odense Letbane er der behov for en række hjemler.

Etableringen af et kommunalt letbaneselskab, som skal stå for anlæg og drift, kan alene ske ved en specifik lovhjemmel. Den krævede hjemmel vil blive sikret ved en lov om Odense Letbane.

Transportministeriet vil i efteråret 2014 fremsætte lovforslag, som gør det muligt for Odense Kommune at oprette et letbaneselskab.

Lov om Odense Letbane vil tillige skulle indeholde hjemmel til, at Region Syddanmark kan bidrage økonomisk til Odense Letbane.

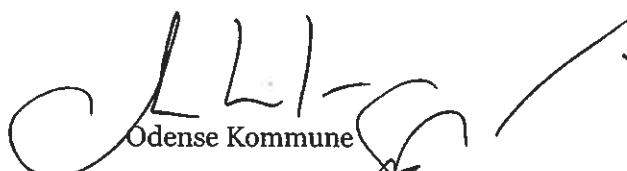
Derudover vil Letbaneselskabet have brug for en lang række hjemler som normalt tilvejebringes i forbindelse med projekterings- og anlægslove, herunder hjemmel til fremrykket ekspropriation og til egentlig ekspropriation, nedlæggelse af forbud og pålæg af byggelinjer, jordbundsundersøgelser mv. samt mulighed for at kunne foretage arkæologiske forundersøgelser. Disse hjemler vil også blive tilvejebragt for Letbaneselskabet i Odense, enten via loven om Odense Letbane eller via en generel hjemmel i lov om jernbane.

Administrationsaftale og revisionsinstruks

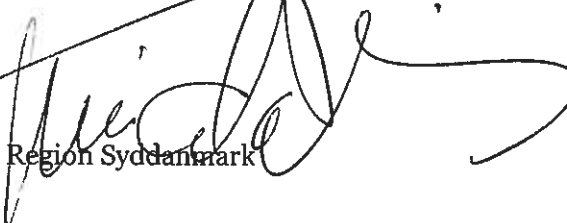
Af § 3 i Lov om revisionen af statens regnskaber fremgår det, at staten som tilskudsgiver er forpligtiget til at indgå aftale med tilskudsmodtager om tilsyn med dispositioner og revision af de midler, der modtages fra staten. Der vil blive indgået en administrationsaftale og udarbejdet en revisionsinstruks.

Staten ved Transportministeren

Odense Kommune

Region Syddanmark